

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
The Factors Affecting Academic Administration of Schools
in the Secondary Educational Service Area Office 5

สุกัญญา นิมพันธ์

SUKANYA NIMPUNTH

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Educational Administration, Nakhonsawan Rajabhat University

Corresponding Author. E-mail: sukanyaact@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการ และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่ง ผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวม 2,812 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane จำนวน 350 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise) ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารงานวิชาการ และระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงและระดับปานกลาง (0.53 - 0.72) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.00 เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$$
 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$$Z = 0.271Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$$

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

Abstract

The research aimed 1) To study the level the academic administration and factors that affected academic administration of schools in the Secondary Educational Service Area Office 5. 2) To study the between factors affecting to the academic administration of schools and academic administration of schools in the Secondary Educational Service Area Office 5 and 3) To create the forecasting equation of academic administration of schools in the Secondary Educational Service Area Office 5. The population was 2,812 educational administrators and teachers. The sampling group was 350 people by using Taro Yamane formula. They were sampled by random sampling. The research tool was the questionnaires.

The statistics for analysis the data were frequency, percentage, standard deviation, Pearson correlation coefficient and Stepwise multiple regression. The results were found that: 1. The levels of academic administration and the levels of factors affected the academic administration in overall and each aspect were at the high level. 2. The correlation between factors and academic administration were positive correlation at the high and moderate levels (0.53 – 0.72) significantly at 0.01. 3. The factors affected the academic administration, and the prediction was 66%. The regression equation affected the academic administration were as follows: The regression equation of raw scores $Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$ The regression equation of standard scores $Z = 0.271Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$

Keywords : Academic administration; factor affecting the academic administration

บทนำ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งเน้นให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2554) จึงนับได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้หน่วยงานทางการศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ (จารุณี แก้วเอี่ยม, 2557) เด็กดี เด็กเก่ง เด็กมีความสุข นั้นเป็นลักษณะของเด็กไทยที่ชาติต้องการเมื่อเติบโตเป็นเยาวชนไทยในปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นยุคที่ต้องสามารถสร้างเด็กไทยให้ยืนอยู่บนเวทีบ้านเรา และเวทีโลกได้อย่างมีความสุขและอยู่รอดปลอดภัยกับธรรมชาติและอุปสรรคต่าง ๆ ได้ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2558)

ปัจจุบันโลกหมุนเร็วขึ้นเนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร สามารถส่งถึงผู้บริโภคได้ง่าย บุคคลที่ขาดข้อมูล ด้วยความรู้ และขาดปัญญาในการเชื่อมโยงความรู้ มักเกิดความสับสนและหลงผิดในข้อมูล เกิดความเข้าใจผิดทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างขาดสติและรู้ไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้นักวิชาการประเมินว่าอาจทำให้เปลี่ยนรูปแบบของภัยคุกคามโลกเป็นสงคราม ความเชื่อและวัฒนธรรม (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2554) ดังนั้น การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์ มีลักษณะเฉพาะ จำเป็นต้องจัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ (ธีระ รุญเจริญ, 2550) 1) โลกยุคโลกาภิวัตน์

มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไร้พรมแดน เป็นยุคเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูงจึงจำเป็นต้องสร้างให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม ทำงานเป็นทีม ปรับแนวคิดจากเรียนและสอนให้เป็นเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การศึกษายุคโลกาภิวัตน์ จึงต้องมีรูปแบบหลากหลาย มีความยืดหยุ่นและคล่องตัว ตอบสนองความต้องการและศักยภาพของคนและชุมชน ใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้น เน้นประโยชน์นักเรียนเป็นหลัก ดี เก่ง มีความสุข ครูอำนวยความสะดวกโดยปรับเปลี่ยนระบบการเรียนการสอน 3) ภารกิจของสถานศึกษาจึงครอบคลุมถึงจัดผู้เรียนเรียนรู้ที่หลากหลายจัดร่วมสถาบัน ต่าง ๆ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และเพื่อ การบริหาร 4) กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัด ผิกทักษะ กระบวนการคิด สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวก เรียนรู้ทุกที่ทุกเวลาตลอดชีวิต 5) กระบวนศึกษาธิการยุคใหม่ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างระบบบริหารและเปลี่ยนแปลงระบบการเรียนการสอน

จากแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อที่ 3.2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ คะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนแต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2561 มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 มีกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 และในปีการศึกษา 2561 ไม่ผ่านเกณฑ์ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจากยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) มีเป้าหมาย เพื่อคนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้ง โดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบกลไก และมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและ แก้ปัญหาภัยคุกคามในรูปแบบใหม่

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญที่ส่งผลไปถึงผลผลิตขององค์กร หากมีการบริหารงานวิชาการที่ดี มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง รวมถึงการพัฒนา คุณลักษณะไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งจะทราบได้จากปัจจัยที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ที่จะส่งผลไปถึงการบริหารงานวิชาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

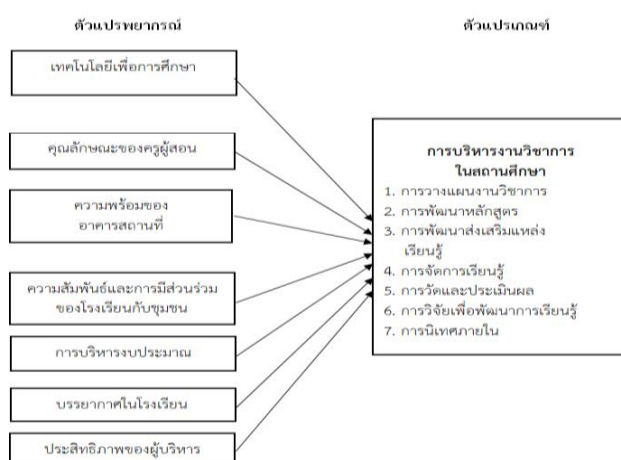
1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาและระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อยู่ในระดับสูง
2. มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มี 7 ปัจจัยด้วยกัน ได้แก่ ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน และปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร ขอบเขตเนื้อหา การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 7 งาน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การนิเทศภายใน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ปีการศึกษา 2559 แบ่งออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 64 คน และครู จำนวน 2,748 คน รวมทั้งหมด 2,812 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 350 คน เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวนแน่นอน สูตรที่ใช้ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) แล้วเทียบสัดส่วน โดยแยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครู จำนวน 342 คน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ปัจจัย	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y ₀
X ₁	1.00							
X ₂	0.62**	1.00						
X ₃	0.66**	0.58**	1.00					
X ₄	0.58**	0.63**	0.69**	1.00				
X ₅	0.55**	0.57**	0.60**	0.72**	1.00			
X ₆	0.55**	0.45**	0.54**	0.61**	0.67**	1.00		
X ₇	0.46**	0.43**	0.48**	0.53**	0.57**	0.75**	1.00	
Y ₀	0.64**	0.66**	0.64**	0.72**	0.68**	0.62**	0.53**	1.00

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงว่า เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 คือ 1) ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน 3) ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ 4) ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 5) ปัจจัยการบริหารงบประมาณ 6) ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน และ 7) ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับสูง คือ ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ($r = 0.72$) ในระดับปานกลาง

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา($r = 0.64$) คุณลักษณะของครูผู้สอน($r = 0.66$) ความพร้อมของอาคารสถานที่ ($r = 0.64$) การบริหารงบประมาณ($r = 0.68$) บรรยากาศในโรงเรียน ($r = 0.62$) และประสิทธิภาพของผู้บริหาร ($r = 0.53$)

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวแปรพยากรณ์ในการพยากรณ์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ตัวแปร พยากรณ์	R	R ²	Adj.R ²	Std. E.	a	b	Beta	t	Sig
X ₄	0.81	0.52	0.52	0.16	0.45	0.26	0.27	5.30	0.000
X ₁		0.60	0.59	0.05		0.14	0.18	4.10	0.000
X ₅		0.63	0.62	0.03		0.15	0.17	3.37	0.001
X ₂		0.65	0.64	0.04		0.23	0.21	4.66	0.000
X ₆		0.66	0.65	0.05		0.11	0.15	3.25	0.001

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนกับชุมชนอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ($R^2=0.52$) นั่นคือ ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนสามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 52.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.60 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 60.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ การบริหารงบประมาณ เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.63 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการบริหารงบประมาณ สามารถร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาได้ร้อยละ 63.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ คุณลักษณะของครูผู้สอน เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.65 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และ การมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงบประมาณ และคุณลักษณะของครูผู้สอน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 65.00

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ บรรยายภาคในโรงเรียน เข้าไป ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เพิ่มขึ้นเป็น 0.66 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงบประมาณ คุณลักษณะของครูผู้สอน และบรรยายภาคในโรงเรียน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 66.00

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน (0.27) ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (0.18) ปัจจัยการบริหารงบประมาณ (0.17) ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน (0.21) และปัจจัยบรรยายภาคในโรงเรียน (0.15) ตามลำดับ แสดงว่า ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์ รองลงมาคือ ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยายภาคในโรงเรียน ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้ร้อยละ 66.00

เมื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.27Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$$

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ระดับของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหารปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยบรรยายภาคในโรงเรียน ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ และปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ปัจจัยคุณลักษณะ

ของครูผู้สอน 3) ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ 4) ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน 5) ปัจจัยการบริหารงบประมาณ 6) ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน และ 7) ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในระดับสูง คือ ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยความพร้อมของอาคารสถานที่ ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียนและปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร

3. สมการพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.81 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 66.00 และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.45 + 0.26X_4 + 0.14X_1 + 0.15X_5 + 0.23X_2 + 0.11X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.27Z_4 + 0.18Z_1 + 0.17Z_5 + 0.21Z_2 + 0.15Z_6$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีข้อค้นพบ และอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม 2) สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3) สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ 4) สถานศึกษามุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น

ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 5) สถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา (จรรณี แก้วเอี่ยม, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิฑูรย์ ครุฑจันทร์ (2554) พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหาร วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน ปัจจัยประสิทธิภาพของผู้บริหาร ปัจจัยความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยความพร้อม ของอาคารสถานที่ และปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อภิปรายผลได้ดังนี้ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน โดยรวมส่งผลในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูในยุคปฏิรูปการศึกษา ครูสามารถออกแบบและเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ คือ สามารถเน้นทั้งครูเป็นศูนย์กลางและเด็กเป็นศูนย์กลางโดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถจัดการ การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงไปใช้ในห้องเรียนรู้ ครูสามารถจัดการชั้นเรียน รวมทั้งเสริมสร้างบุคลิกภาพของครูซึ่งเป็นตามทักษะ C₂ การเรียนรู้เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง C₃ การนำนวัตกรรมไปใช้ C₄ การประเมินตามสภาพจริง C₆ การจัดการชั้นเรียน และ C₇ การเสริมสร้างลักษณะ จากบันทึกหลังสอนครูพบปัญหาของเด็กที่ไม่เป็นไปตามตัวชี้วัด ครูสามารถวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามทักษะ C₅ เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ ครูไทยปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิด ทำ พูด มากขึ้น เพื่อค้นหาสร้างความรู้ด้วยตนเอง สอนน้อยลงเป็นผู้เตรียมประสบการณ์การเรียนรู้ให้มากขึ้น กระตุ้นให้เด็กแสวงหา สารสนเทศ สร้างความรู้ ประยุกต์ความรู้ ครูไทยจึงเป็นครุมีอาชีพควบคู่ไปกับการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ด้านคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธะเสริม สิทธิเดช และธรร สุนทรายุทธ (2556) พบว่า ปัจจัยในโรงเรียนมัธยม สังกัดแผนกศึกษาธิการแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เขมสรณ์ ไข่งศรี และชัยรัตน์ บุนมี (2557) พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของสถานศึกษานาใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

โดยค่าเฉลี่ยมาก คือ ด้านครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของปวีนา เหล่าลาด (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านงบประมาณ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการบริหาร PDCA ดังนี้ 1) มีการวางแผน (Plan:P) มีการดำเนินงานเพื่อจัดเตรียม วางแผนงาน ทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 2) มีการปฏิบัติตามแผน (Do:D) คือ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันได้แก่ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ 3) มีการตรวจสอบ (Check:C) โดยดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ผลการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสรุปประเมินผลว่าสามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ได้แก่ การนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล

และ 4) มีการปรับปรุง (Act:A) เป็นการทำงานเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงพัฒนาผลผลิตจากการดำเนินงานวิชาการ ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (จิตติมา วรรณศรี, 2557) สอดคล้องกับงานวิจัยของมนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณี มะแะ (2554) พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารวิชาการในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกปัจจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชษฐพร ไข่งศรีและชัยรัตน์ บุญมี (2557) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($r=.766$) ด้านการจัดการงบประมาณ ($r=.445$) ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ($r= -.416$) ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ($r= -.300$) ด้านผู้บริหาร ($r=.066$) ด้านครูผู้สอน ($r= -.030$)

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยการบริหารงบประมาณ ปัจจัยคุณลักษณะของครูผู้สอน และปัจจัยบรรยากาศในโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.81 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 66.00 โดยปัจจัยความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน มีผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะ ท้องถิ่นและชุมชนภาคภูมิใจในความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษา สามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากสถานศึกษา เช่น การเข้ามาใช้ห้องสมุด ยังใช้สถานที่ของสถานศึกษาเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น การจัดงานแต่งงานงานรื่นเริง งานรื่นเริงวันปีใหม่ อีกทั้งช่วยให้มีอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นในท้องถิ่นจากกิจกรรมสถานศึกษา ส่วนสถานศึกษาช่วยให้ชุมชนรักสถานศึกษา ช่วยดูแลความปลอดภัย ไม่ให้สินทรัพย์เสียหาย ช่วยให้ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ที่จำเป็นจากชุมชน ช่วยให้ได้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างเต็มที่

เช่น สถานีอนามัย สถานีตำรวจ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สหกรณ์ชุมชน ช่วยดูแลความปลอดภัยและความปลอดภัยของนักเรียน นักศึกษา รวมถึงสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนกันในการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ เช่น ปัญหาเสพติด ปัญหาเด็กหนีเรียน ช่วยลดความเข้าใจผิดหรือความขุ่นมัวอันอาจเกิดขึ้นได้ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชนรุ่งซัชดาพร เวะชาติ (2554) อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนูญ พันธุ์หล่อ (2553) พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอนและปัจจัยด้านงบประมาณเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .838 สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ร้อยละ 70.20 รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ มาลา (2554) พบว่า ตัวแปรที่มีนัยสำคัญของการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 80.2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของเชมสร ไข่งศรีและชัยรัตน์ บุนี (2557) พบว่า เมื่อใช้การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีกลุ่มตัวแปร 4 ตัวที่มีนัยสำคัญของการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน โดยกลุ่มตัวแปรเหล่านี้มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 66.70

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยความสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน วางแผนการจัดการศึกษาร่วมกันจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ วางแผน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง สร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ให้ผู้เรียนไม่เคยพบเห็นมาก่อน ด้วยสื่อเทคโนโลยีทันสมัย

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยการบริหาร งบประมาณ ดำเนินตามภารกิจ จัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประสิทธิภาพ วางแผนการใช้จ่ายทรัพยากร ให้สอดคล้องกับรายได้ และตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงาน

4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยคุณลักษณะ ของครูผู้สอน ส่งเสริมครูให้มุ่งมั่นวิชาการ เสาะแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์

5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริม สนับสนุน โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยบรรยากาศ ในโรงเรียน จัดบรรยากาศในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น การพัฒนา หรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การแนะแนว

3) ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เชชมสร โข่งศรี และชัยรัตน์ บุมิ. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดใหญ่*
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- จรุณี แก้วเอียน. (2557). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จิตมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ:
หจก. นวสาส์นการพิมพ์.

- ปวีณา เหล่าลาด. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. (2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนูญ พันธุ์หล่อ. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). *การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- วิฑูรย์ คุรุทจันทร์. (2554). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริธานี มะแอ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมเกียรติ มาลา. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร.
- สุขคะเสริม สิทธิเดช และ ธร สุนทรายุทธ. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการแขวงคำม่วน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 9(1), 96 – 106.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.